

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2007-2008

4 december 2007

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

– van de heren **Bart Caron, Joris Vandenbroucke, Jos Bex, Dirk De Cock** en **Jan Roegiers**
en mevrouw **Els Van Weert** –

betreffende de omvorming van België tot een confederatie

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Al meer dan 170 dagen slepen de onderhandelingen voor de vorming van een federale regering aan, zonder resultaat. Grote struikelblok is het uitblijven van een communautair akkoord. Het mechanisme dat leidt tot blokkering is gekend: Vlaanderen streeft onder meer naar fiscale autonomie, het defederaliseren van belangrijke sociaal-economische hefboomen zoals het arbeidsmarktbeleid, delen van de sociale zekerheid, mobiliteit, energie, huisvesting enzovoort. Inspiratiebron hierbij zijn de vijf resoluties die het Vlaams Parlement heeft aangenomen in 1999. De Franstaligen zien in elk van die eisen het schrikbeeld van een splitsing van het land opdoemen en leggen voor de Vlamingen onbespreekbare tegeneisen op tafel: de aanhechting van de Vlaamse faciliteitsgemeenten bij Brussel, de realisatie van een Waals-Brusselse corridor, de versoepeling van de taalwetgeving enzovoort.

Deze gesprekken verzanden in een retoriek die het wantrouwen jegens elkaar verder aanwakkert. De publieke opinie voelt zich gedwongen te kiezen tussen separatisme en unitarisme. Van het ‘constructief federalisme’ is geen sprake meer. De context waarin de resoluties van 1999 tot stand zijn gekomen, is volledig veranderd en verhindert institutionele hervormingen binnen de klijtlijnen van een federale logica. Steeds luider klinkt immers de vraag: is er nog een gemeenschappelijk project?

Het is inderdaad hoog tijd om daar duidelijkheid in te scheppen. Dat kan alleen door in een open dialoog van gemeenschap tot gemeenschap af te spreken wat we gezamenlijk doen en dus ook wat we beter apart kunnen regelen. Duidelijkheid ontstaat door te kiezen voor een confederatie gebaseerd op rechtvaardigheid, verantwoordelijkheid en solidariteit. Een minimale sokkel van confederale bevoegdheden staat daarvoor garant. Het duidelijk poneren van een dergelijk confederalisme kan aan de andere zijde van de taalgrens als een geruststellend signaal worden gezien: confederalisme betekent in alle geval dat er ook samen nog zaken geregeld kunnen worden.

De sleutel tot de vorming van een Belgische confederatie is de invulling van artikel 35 van de Grondwet. Dat artikel bepaalt dat de nationale overheid slechts bevoegd is voor die zaken die haar uitdrukkelijk zijn toegekend. De overige bevoegdheden worden

uitgevoerd door de deelstaten, Vlaanderen en Wallonië, het kleinere Duitstalige deelgebied (dat zowel bevoegd wordt voor gemeenschaps- als gewestaangelegenheden) en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Alleen is die lijst met exclusieve nationale, confederale bevoegdheden nog niet opgemaakt. Het artikel 35 is met andere woorden nog niet geactiveerd.

Deze resolutie beoogt de actualisering van de resoluties van 1999, zowel naar strategie als naar inhoud. Door artikel 35 te activeren, willen we de communautaire dialoog uit de impasse halen. Niet de splitsing van België is het einddoel. Niet het opzeggen van de solidariteit met Wallonië. Maar ook niet het huidige immobilisme en het vastklampen aan verouderde Belgische structuren. Deze resolutie vertrekt vanuit de wil om constructieve samenwerking tussen de gemeenschappen opnieuw mogelijk te maken.

Bart CARON

Joris VANDENBROUCKE

Jos BEX

Dirk DE COCK

Jan ROEGIERS

Els VAN WEERT

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

- vaststellend dat onderhandelingen binnen een federale context niet meer leiden tot een communautaire dynamiek noch tot een positieve samenwerking tussen de gemeenschappen;
- overwegende dat een conventie voor de staatshervorming binnen een federale logica geen enkele garantie biedt voor institutionele hervormingen;
- besluitend dat samenwerking tussen de gemeenschappen slechts mogelijk is binnen een confederatie gebaseerd op verantwoordelijkheid, rechtvaardigheid en solidariteit;
- vraagt de Vlaamse Regering:

1° een rechtstreekse dialoog te starten met de Franstalige en de Duitstalige gemeenschap met het oog op het omvormen van België tot een confederatie;

2° artikel 35 van de Grondwet daarbij als uitgangspunt te hanteren en bijgevolg over te gaan tot het vastleggen van de exclusieve confederale bevoegdheden;

3° daarbij te werk te gaan op basis van de volgende minimale sokkel van exclusieve confederale bevoegdheden:

a) het muntbeleid en de confederale belastingen. Dit moet de basis vormen van wat gezamenlijk nodig is voor het uitoefenen van de confederale bevoegdheden en van de binnen de confederale sociale zekerheid verankerde solidariteit;

b) de inkomensvervangende sociale zekerheid waarvan de financiering gebeurt met confederaal geïnde middelen. Dit zorgt voor een brede financiële draagkracht en voorkomt dat de deelstaten elkaar gaan beconcurreren aan de inkomstenzijde van het systeem. Deze centraal geïnde middelen worden vervolgens over de deelstaten opgesplitst aan de hand van een stelsel parameters dat rekening houdt met zoveel mogelijk factoren die aan de uitgavenzijde een rol kunnen spelen en met de resultaatsefficiëntie

van de genomen beslissingen, waardoor de deelstaten gestimuleerd worden om beter te presteren zonder afgestraft te worden voor moeilijk te corrigeren factoren. De deelstaten zouden ten andere in het hele gebied van de sociale zekerheid een gezamenlijke sokkel kunnen afspreken waaraan zij onder eigen verantwoordelijkheid extra's kunnen toevoegen, waartegenover eigen bijdragen of belastingen zullen staan;

c) het toezicht op de gemeenschappelijke hoofdstad Brussel en in het bijzonder de naleving van de taalwetten door een co-municipautair beheer van Brussel. Omwille van de vereiste coherentie van het Brusselse beleid inzake persoonsgebonden aangelegenheden moeten de twee deelstaten samenwerkingsakkoorden kunnen afsluiten;

d) de confederale buitenlandse betrekkingen: de confederale overheid is op het buitenlands toneel bevoegd voor alle zaken die zij binnenlands behartigt (in foro interno, in foro externo). De confederale vertegenwoordigers kunnen ook de deelstaatsbelangen behartigen buiten de concentratielanden of -regio's waar de deelstaten eigen diplomatieke vertegenwoordigers hebben aangeduid;

e) de landsverdediging: in afwachting van een echte gezamenlijke Europese defensiepolitiek is het aangewezen de organisatie van onze defensie op confederaal niveau te laten gebeuren. Inzake deelname aan buitenlandse militaire operaties wordt in een opt-outclausule voorzien: een deelstaat die door de eigen bevolking niet gesteund wordt, kan niet tot deelname worden gedwongen;

f) de confederale transportassen (grote treinverbindingen maar ook gasbevoorrading en elektriciteitsvoorziening): zonder afbreuk te doen aan de volle autonomie van de deelstaten om eigen beslissingen te nemen, moeten dergelijke transportassen gevrijwaard blijven van communautaire discussie;

g) een aantal kleinere, praktische bevoegdheden waaronder een Grondwettelijk Hof om bevoegdheidsgeschillen te regelen, het internationaal privaatrecht, een confederaal

instituut voor de statistiek, nationaliteits-
verwerving, bepaalde prijsreglementeringen
en indexberekening.

Bart CARON

Joris VANDENBROUCKE

Jos BEX

Dirk DE COCK

Jan ROEGIERS

Els VAN WEERT
